

Názov projektu: Strengthening cross-border civil society through the development of a joint volunteer exchange system

Od dobrovoľníctva k dobrovoľníctvu

Prieskum právneho prostredia dobrovoľníckej činnosti v
slovenskom-maďarskom porovnaní
2018.

ISBN 978-963-503-716-2

Vypracované z poverenia Korporácie
Budapesti Corvinus Egyetem

Vypracovalo
Webkettő Műhely Bt.

Obsah

Úvod	2
Úloha a charakteristika dobrovoľníctva	4
Základné črty maďarskej legislatívy	6
Základné črty slovenskej legislatívy	8
Aké organizácie môžu zamestnať dobrovoľníkov a v akých okruhoch činnosti?	14
Maďarská strana	14
Slovenská strana	16
Komunitná služba	18
Verejno-prospešné organizácie	20
Ako môže organizácia získať štatút verejno-prospešného subjektu?	22
Aké práva, výhody a aké povinnosti prináša získanie štatútu verejno-prospešnej organizácie?	24
Aké organizácie nemôže prijímať dobrovoľníkov	29
Kto môže byť dobrovoľníkom?	30
Administratívne a finančné aspekty dobrovoľníckych programov	31
Maďarská strana	31
Slovenská strana	33
Aké sú práva a povinnosti dobrovoľníkov a ich prijímateľov	36
Maďarská strana	36
Slovenská strana	38
Aké výhody a ťažkosti prináša zamestnávanie dobrovoľníkov?	40
Dobrovoľníctvo na rámec zákona do verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti	42
Dobrovoľnícke programy na európskej úrovni	44
EVS, Erasmus+	44
Zhrnutie	50
Použitá literatúra	51
Prílohy	52

Úvod

Okruh činností vykonávaných dobrovoľníckym spôsobom sa od priemyselnej revolúcie a počiatkov urbannizácie do dnešných čias postupne zvyšuje. Tieto činnosti sa v ostatných desaťročiach rapídne špecializovali a profesionalizovali, a tak, kým v minulosti sme dobrovoľnícku činnosť považovali za jednu z foriem pomoci, dnes ju skôr vnímame ako prostriedok rozširovania vedomostí a získavania skúseností. Kvôli zmene očakávaní, kladených na dobrovoľníctvo, sa vytvoril dopyt po takých dobrovoľníckych programoch, ktoré umožňujú napĺňanie špeciálnych požiadaviek dobrovoľníkov a zároveň plnenie spoločenských cieľov realizačných organizácií. Kľúčovými postavami realizácie týchto programov sú koordinátori dobrovoľníkov, ktorí súčasne zastupujú záujmy a ciele dobrovoľníkov a organizácií. Úloha dobrovoľníckych koordinátorov je značne ťažká a zložitá, keďže musia do detailov poznať legislatívne zázemie dobrovoľníckej činnosti, motiváciu dobrovoľníkov a organizácií, ako aj nimi vyznávané hodnoty. V súhrne: koordinátori musia vedieť, čo dobrovoľníci a organizácie môžu urobiť a čo nie, aké majú možnosti a limity.

Cieľom tejto porovnávacej analýzy je oboznámenie sa s legislatívnym prostredím dobrovoľníckej činnosti na Slovensku a v Maďarsku, odhalenie ich podobností a odlišností. Dúfame, že štúdia prispeje k rozšíreniu vedomostí pracovníkov a organizácií, ktoré v oboch štátoch, ale aj v cezhraničných reláciách realizujú dobrovoľnícke programy. Štúdiu pritom využijeme aj na prípravu a plánovanie činností, uskutočnených v priebehu projektu.

Štúdia v každom prípade skúma maďarskú legislatívu ako prvú, s ňou potom porovnáva slovenské právne prostredie. Je to tak z dôvodu, že autor získaval svoje skúsenosti s organizovaním a realizáciou dobrovoľníckych programov v maďarskom právnom prostredí, a tiež preto, aby sme predišli zdvojenému opisu tých informácií, ktoré sú obsiahnuté v legislatíve oboch štátov.

Pri tvorbe tejto štúdie sme čerpali z platných zákonov oboch štátov, upravujúcich prostredie dobrovoľníckej činnosti, k nim vydaných analytických publikácií či internetových diskusií. Okrem toho sme uskutočnili niekoľko rozhovorov s odborníkmi pôsobiacimi v tejto oblasti v oboch krajinách: právnikmi, účtovníkmi, dobrovoľníckymi koordinátormi a mentormi, ako aj s odborníkmi pôsobiacimi v treťom sektore.

Štúdia sa detailne zaoberá možnosťami a formami realizácie dobrovoľníckej činnosti v oboch krajinách a v cezhraničných vzťahoch, resp. úlohami, právami a povinnosťami jej účastníkov.

Dôležitým aspektom dobre fungujúcich dobrovoľníckych programov je skúmanie motivácie účastníkov, strategické stanovenie cieľov a prostriedkov ich uskutočňovania, avšak prieskum týchto činností nie je cieľom tejto analýzy.

Úloha a charakteristika dobrovoľníctva

Dokument obsahujúci Národnú dobrovoľnícku stratégiu, schválenú maďarskou vládou, pripravila pracovná skupina zložená z predstaviteľov mimovládneho sektora, cirkví, obchodu a odborníkov vlády na jar 2011. Po oficiálnej kodifikácii prebiehala od 5. decembra 2011 do 5. januára 2012 spoločenská diskusia. "Národná dobrovoľnícka stratégia bola oficiálne uverejnená v 32. čísle Maďarského vestníka na základe vyhlásenia vlády č. 1068/2012 (III. 20.) (O schválení a potrebných strednodobých krokoch realizovania Národnej dobrovoľníckej stratégie na roky 2012-2020)".

Podľa charakteristiky Národnej dobrovoľníckej stratégie: "Dobrovoľníctvo je činnosť, ktorú osoba vykonáva zo slobodnej vôle na základe svojho vlastného rozhodnutia a motivácie, bez nároku na dosiahnutie finančného zisku v prospech inej osoby alebo komunity. Je nositeľom osobitných hodnôt, ktorými sa odlišuje od platenej práce. Sama je dobrá a hodnotná, je prostriedkom, vďaka ktorému sa členovia spoločnosti stanú schopnými prijať aktívnu rolu tak v širších zemepisných, ako aj v užších záujmových zoskupeniach, čo je rovnako výhodné pre odkázaných na pomoc, aj pre vykonávateľov dobrovoľníckej práce. Dobrovoľnícka činnosť je jedným z prostriedkov rozvoja rovnosti príležitostí, prispieva k znižovaniu chudoby, exklúzie, zvyšovaniu zamestnanosti, môže byť nástrojom návratu nezamestnaných na trh práce, avšak nemôže nahradiť platenú pracovnú silu."

Pri opise pojmu dobrovoľníctva môžeme použiť viacero prístupov, niekoľko podmienok je však rovnakých pre všetky, a to: za dobrovoľne vykonanú činnosť nie je možné požadovať/ponúkať protislužbu, dobrovoľník vykonáva túto činnosť na základe vlastného rozhodnutia v záujme iných osôb alebo celej spoločnosti, čiže záujmy vykonávateľa dobrovoľníckej činnosti v každom prípade presahujú jeho osobu alebo užšie rodinné prostredie. Tento všeobecný prístup dovoľuje, aby sme tento pojem používali v čo najširšom možnom zmysle, čiže vieme sem zahrnúť aj pravidelnú

pomoc susede pri vynášaní smetí, alebo aj to, keď na základe zmluvného vzťahu vykonávame určitú činnosť v záujme dosiahnutia stanoveného cieľa. Odborná literatúra rozlišuje formálne a informálne dobrovoľníctvo, resp. tradičný prístup a dobrovoľníctvo nového typu (Arapovics a spol, 2017).

- Pod formálnou dobrovoľníckou činnosťou rozumieme vykonávanie práce pre určitú organizáciu, čiže sem zaraďuje všetku takú činnosť, ktorá sa vykonáva pre nejakú organizáciu na základe zmluvného vzťahu, nadviazaného ústnou dohodou alebo písomnou zmluvou (Arapovics a spol, 2017).
- Informálnou dobrovoľníckou činnosťou je činnosť, ktorú nevykonávame pre organizáciu, či už na základe zmluvného vzťahu alebo bez neho (Arapovics a spol, 2017)
- Tradičné dobrovoľníctvo súbežne s prevahou života v mestách a rozmachom meštianstva má v západnom svete čoraz väčší spoločenský význam. Tento druh dobrovoľníctva je motivovaný starostlivosťou vytvárajúcej sa strednej triedy o chudobných a sociálne znevýhodnených, charakterizujú ho hodnoty spojené s humanitárnou spoločenskou aktivitou. Tieto činnosti sú najčastejšie založené na darcovstve a dobročinnosti, charakteristicky vykonávanej ženami stredného alebo staršieho veku, ktoré majú rodinu a/alebo deti (Czike, Kuti, 2006).
- Dobrovoľníctvo nového typu zažíva svoj rozmach v spojitosti s rozvojom informačnej a vedomostnej spoločnosti, ktorú charakterujú najmä individuálne očakávania. Dobrovoľníkov nového typu charakterizuje najmä ich mladší vek oproti ostatným dobrovoľníkom a to, že nemajú partnerov a deti. V prípade dobrovoľníctva nového typu sa do popredia dostáva hodnota a využiteľnosť osvojiteľných odborných vedomostí, čiže popri význame toho, čo dobrovoľník "dáva" danej osobe, komunite alebo spoločnosti, vzrastá význam toho, čo vďaka vykonávanej práci "získava" (Czike, Kuti, 2006).

V súčasnosti je charakteristické, že síce pomaly, ale rastie objem činnosti vykonávanej v rámci formálneho dobrovoľníctva, ako aj počet dobrovoľníkov nového typu (Czike, Kuti, 2006). Je predpoklad, že tieto dva trendy sú vzájomne prepojené, veď očakávania dobrovoľníctva nového typu vyhovujú najmä rámci formálnej dobrovoľníckej činnosti. To znamená, že dobrovoľnícky vzťah, zmluvne uzavretý s organizáciou, dokáže najlepšie zabezpečiť možnosť učenia a osobnostného rozvoja dobrovoľníkov. Pre organizáciu prijímajúcu dobrovoľníkov je preto dôležité zmapovať očakávania dobrovoľníkov nového typu a s nimi súvisiaci svoj potenciál, čiže prijímateľské subjekty musia vedieť sformulovať, aké skúsenosti, vedomosti a hodnoty budú môcť dobrovoľníci získať v rámci spolupráce s nimi.

Základné črty maďarskej legislatívy

Činnosť vykonávanú v rámci formálneho (inštitucionálneho) dobrovoľníctva upravuje v Maďarsku zákon č. LXXXVIII z roku 2005 o verejnoprospešnej dobrovoľníckej činnosti, ktorý okrem iných stanovuje:¹

- dobrovoľníci vykonávajú svoju prácu bezodplatne
- okruh prijímateľských organizácií a okruh činností, ktoré môžu dobrovoľníci vykonávať v týchto organizáciách
- práva, povinnosti a zodpovednosť prijímateľských organizácií a dobrovoľníkov
- povinnosť ohlásiť na ministerstve rodiny svoj zámer stať prijímateľskou organizáciou dobrovoľníckej činnosti
- povinnosť prijímateľskej organizácie uzatvoriť s dobrovoľníkmi zmluvu, a to buď písomnej alebo ústnej forme, ako aj povinné súčasti tejto zmluvy
- povinnosť prijímateľskej organizácie viesť evidenciu dobrovoľníkov, ako aj povinné súčasti tejto evidencie

¹ Zák. č. LXXXVIII z r. 2005 o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti
(https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv)

- možné príspevky dobrovoľníkom
- pri výpočte hodnoty hodinovej práce dobrovoľníka sa vychádza zo sumy 1/160 aktuálnej minimálnej mzdy.

Je dôležité poznamenať, že dobrovoľnícku činnosť za žiadnych podmienok nemôžeme považovať za náhradu pracovnej sily, dobrovoľník nevykonáva svoju prácu namiesto platenej pracovnej sily (Gottgeisl; Láng, 2013). Napriek tomu sa v praxi stáva, že podniky v súkromnej sfére alebo mimovládne organizácie sa snažia svoje kapacity ľudských zdrojov zvyšovať organizovaním dobrovoľníckych programov. V týchto prípadoch podniky súkromnej sféry zakladajú organizáciu v zmysle ustanovení zákona, prostredníctvom ktorej potom manažujú svoj dobrovoľnícky program, alebo svoje dobrovoľnícke aktivity riadia prostredníctvom autonómnych externých organizácií. Uplatňovanie týchto stratégií pôsobí proti cieľom aktuálne platného zákona. Podľa odborníkov pôsobiach v tejto oblasti sa však tento trend v blízkej budúcnosti meniť nebude, najmä z dôvodu nedostatku ľudských zdrojov nielen v treťom sektore, ale z iných dôvodov aj v súkromnej sfére.

Cieľom oznamovacej a evidenčnej povinnosti, vyplývajúcej zo zákona je jednak poskytnúť dobrovoľníkom obraz o subjektoch pôsobiach v zmysle daného zákona, jednak zabezpečiť prehľad o zamestnávaní dobrovoľníkov pre potreby štátneho dozoru. Zákon stanovuje okruh prijímateľských organizácií a činnosti, ktorými môžu tieto organizácie poveriť dobrovoľníkov. Cieľom legislatívnej úpravy teda je aj to, aby sa žiadna pracovná činnosť (ktorá by mala byť odplatná) nemohla kamuflovať ako dobrovoľnícka činnosť (Gottgeisl, Láng, 2013). Cieľom zákonom stanovených výhod a garancií je zabezpečiť plnenie spoločenských cieľov organizácií a dobrovoľníkov v rámci verejnoprospešnej dobrovoľníckej činnosti, čím zákon podporuje rozšírenie formálneho dobrovoľníctva.

Vykonávateľ teda prostredníctvom legislatívy:

- **Informuje** dobrovoľníkov a kontrolné orgány
- **Obmedzuje** organizácie

- Podnecuje dobrovoľníkov a organizácie

Národná dobrovoľnícka stratégia upozorňuje na to, že "popri definovaní výrazu dobrovoľníctva je potrebné vyzdvihnúť jej odlišnosť od činností ako komunitná služba, odborná prax, alebo potvrdenie podpory nahrádzajúcej zamestnanie. Najvýraznejším rozdielom je vyzdvihnutie motivácie, vnútorného presvedčenie pre vykonávanie činnosti, veď dobrovoľnícka činnosť sa uskutočňuje zo slobodnej vôle osoby, neviaže sa k žiadnemu vonkajšiemu nátlaku a nemožno zaň očakávať žiadnu finančnú výhodu alebo protislužbu." Zo strany organizácií sa prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít objavujú dodatočné vedomosti a capacity, čiže prednosti prejavujúce sa aj počas spomínaných činností. Preto činnosti vyvíjané na základe týchto právnych vzťahov môžu nahradiť výhody vyplývajúce z dobrovoľníckej činnosti v prípade takých organizácií, ktoré sa v zmysle zákona o dobrovoľníctve z roku 2005 nemôžu stať prijímateľskou organizáciou.

Podľa výpovedí odborníkov pôsobiacich v tejto oblasti prax často nesleduje ciele aktuálne platných zákonov, čo v ďalšej časti predstavíme aj na príkladoch. Podľa dokumentu Národnej dobrovoľníckej stratégie je cieľom na roky 2011 až 2020 "vytvoriť legislatívne prostredie zodpovedajúce európskym normám, zabezpečujúce komplexnú strednodobú reguláciu prostredia pre dobrovoľníkov a prijímateľské organizácie. V rámci toho je mimoriadne dôležité začať v tomto desaťročí kodifikačný proces, vďaka ktorému bude dobrovoľnícka činnosť výrazne prítomná aj v mnohých iných zákonoch. Zákon z roku 2005 o verejnoprospešnej dobrovoľníckej činnosti je potrebné v zmysle ducha doby novelizovať po konzultáciách s organizáciami pôsobiacimi v oblasti dobrovoľníckej činnosti a na základe skúsenosti uplynulých 6 rokov." Praktická realizácia tohto zámeru je zatiaľ málo viditeľná, no istú nádej môže dávať fakt, že do konca vytýčeného obdobia realizácie máme ešte 3 roky.

Základné črty slovenskej legislatívy

Zabezpečenie dobrovoľníckej činnosti upravuje na Slovensku viacero zákonov, najdôležitejšími z nich sú: Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve. Prvý upravuje

dobrovoľnícku činnosť zameranú na pomoc nezamestnaným, druhý formálnu dobrovoľnícku činnosť všeobecne.²

Formálna dobrovoľnícka činnosť na Slovensku nebola donedávna vôbec legislatívne upravená. V roku 2011, v roku dobrovoľníctva, slovenské zákonodarstvo schválilo Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve. Hlavnou ambíciou právnej úpravy bolo sprehľadniť vykonávanie dobrovoľníckej činnosti ako všeobecne uznávanej aktivity, občanmi vykonávanej s verejnoprospešným cieľom. Zákon pozostávajúci z iba 7 paragrafov upravuje postavenie dobrovoľníka, definuje dobrovoľnícku činnosť, zavádza pojem vysielajúca organizácia a prijímateľ dobrovoľníckej činnosti, upravuje ich práva a povinnosti a stanovuje obsah zmluvy, uzavretej s dobrovoľníkom. Stanovenie inštitucionálnych rámcov dobrovoľníctva umožnilo upraviť dobrovoľnícku činnosť aj z pohľadu daňovej a pracovnoprávnej legislatívy.³

Podľa celoštátneho výskumu z roku 2011 sa ukázalo, že najviac dobrovoľníkov na Slovensku zamestnávajú najmä mimovládne organizácie, po nich obce a mestá a nakoniec štátne orgány. Podľa toho istého výskumu najviac dobrovoľníkov pracuje v sociálnej sfére, ochrane životného prostredia a kultúre. V takýchto organizáciách je teda na Slovensku charakteristické, že zamestnávaním dobrovoľníkov sa supluje platená pracovná sila.⁴

Paragraf 54 zákona č. 5/2004 hovorí o tom, že v rámci slovenských národných programov môžu organizácie zamestnávať dobrovoľníkov v záujme zlepšenia postavenia nezamestnaných na pracovnom trhu. Podľa zákona sa zamestnávanie dobrovoľníkov uskutočňuje v dvoch formách: v rámci absolventskej praxe⁵ je možné vykonávať činnosť podobnú ako v prípade odbornej praxe, v rámci dobrovoľníckej služby je možné plnenie takmer akýchkoľvek úloh v oblastiach stanovených zákonom, a to:⁶

- Sociálnej oblasti: starostlivosť o občanov so zdravotným postihnutím, imigrantov, osoby bez štátnej príslušnosti, seniorov a znevýhodnených občanov
- V oblasti zdravotníctva
- V oblasti školstva

² Podľa správy z rozhovoru

³ Podľa správy z rozhovoru

⁴ Podľa správy z rozhovoru

⁵ Voľný preklad osoby poskytujúcej rozhovor

⁶ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-5>

- V oblasti kultúry
- V oblasti športu
- V oblasti ochrany pamiatok, životného prostredia a kultúrneho dedičstva
- Pri odstraňovaní následkov prírodných a ekologických katastrof, v oblasti humanitárnej pomoci a civilnej ochrany

V praxi to prebieha tak, že organizácie musia vypracovať projekt, v ktorom opíšu, koľko osôb plánujú zamestnať na plnenie ktorých úloh v rámci daného programu. Príslušný štátny orgán podľa doterajších skúseností vyhodnotil tieto projekty väčšinou pozitívne v prípade, že žiadatelia vyhovel formálnym požiadavkám. Podľa odborníkov, ktorí sa k tematike vyjadrovali, to bolo najmä z dôvodu, že štát alokoval dostatok zdrojov na činnosť v rámci štátnych programov, čiže množstvo zdrojov zodpovedalo požiadavkám v rámci týchto programov. Dobrovoľníci sa do týchto programov mohli zapojiť tak, že sa zaregistrovali na úradoch práce ako žiadatelia o zamestnanie. Po registrácii úrad ponúkol nezamestnanému možnosť účasti v dobrovoľníckych programoch a ten sa mohol slobodne rozhodnúť, či sa zapojí alebo nie.

Takým programom bol napríklad pred niekoľkými rokmi národný program zameraný na zlepšenie podmienok uplatnenia sa na trhu práce pre osoby do 29 rokov. Účasť v programe si nevyžadovala žiadnu kvalifikáciu alebo pracovné skúsenosti, účastníci si mali kompetencie a vedomosti, potrebné pre danú pracovnú činnosť, osvojiť počas praktického výkonu práce. V rámci programu organizoval úrad práce školenia zamerané na rozvoj kompetencií v oblasti hľadania zamestnania. Následne sa prijímateľské organizácie zaviazali zabezpečiť praktickú výuku konkrétnych zamestnaní, napríklad v prípade pekárne musel vlastník garantovať, že prostredníctvom mentora zabezpečí, že naučí uchádzačov všetkým praktickým vedomostiam potrebným pri pečení chleba. Štát zabezpečil úhradu mzdy účastníkov počas 12 mesiacov (do výšky minimálnej mzdy), prijímateľské organizácie sa zas zaviazali, že po uplynutí 12 mesiacov ponechajú účastníkov v zamestnaní po dobu ďalších 6 mesiacov. Nad rámec toho štát hradil príspevky mentorom, zabezpečujúcim zaučenie uchádzačov a minimálna suma bola dostupná aj na nákup prostriedkov. Tento program bol podľa odborníkov z praxe relatívne úspešný, účastníci si svoje pracovné miesto, vytvorené v rámci programu, dokázali udržať v mnohých prípadoch aj dlhodobo. Keďže

účastníci programu boli vyškrtnutí z evidencie uchádzačov o zamestnanie, program bol vhodný aj na vylepšenie štatistík zamestnanosti.⁷

Popri národných programoch môžu organizácie prijímať dobrovoľníkov aj v rámci absolventskej praxe a dobrovoľníckej služby, ktoré upravuje § 52a zák. č. 5/2004 Z. z. s nasledovnými podmienkami:⁸

- V prípade oboch foriem dobrovoľníckej činnosti musí organizácia podať na príslušný úrad projekt, v ktorom opíše, koľko dobrovoľníkov plánuje zamestnať na plnenie akých úloh. Úrady práce vyhodnocujú žiadosti každé 2-3 mesiace a vyhodnocujú úspešné organizácie na základe dostupných finančných zdrojov. Organizácia sa môže stať prijímateľom dobrovoľníckej činnosti po pozitívnom posúdení jej žiadosti.
- Obe formy zamestnávania dobrovoľníkov dovoľujú zamestnanie uchádzačov na 6 mesiacov. Absolventskej praxe sa možno zúčastniť len raz, dobrovoľnícka služba sa môže opakovať, po 6-mesačnom cykle sa stanoví 3-mesačná prestávka, potom môže uchádzať opäť nastúpiť na výkon takejto činnosti, dokonca aj viackrát.
- V oboch prípadoch je zamestnávanie dobrovoľníkov možné len v trvaní 4 hodín denne.
- Príspevky a odvody sú v prípade oboch foriem zamestnávania dobrovoľníkov hradené štátom, je však pri nich stanovený maximálny limit.
- V rámci absolventskej praxe je možné zamestnať dobrovoľníka len v okruhu činností, ktoré sú blízke charakteru ním absolvovanej školy, v prípade zamestnávania dobrovoľníkov v rámci dobrovoľníckej služby takéto obmedzenia neexistujú.
- Zamestnávanie dobrovoľníkov formou absolventskej praxe preferujú najmä subjekty z podnikateľského prostredia, záujemcov v rámci dobrovoľníckej služby zamestnávánú najmä mimovládne organizácie, avšak obe formy zamestnávania môžu využívať subjekty z komerčnej i neziskovej sféry.⁹
- V prípade oboch spomenutých foriem zamestnania dobrovoľník zostáva v evidencii uchádzačov o zamestnanie.
- Absolventskú prax vníma mnoho organizácií ako skúšobnú lehotu.

⁷ Podľa správy z rozhovoru

⁸ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-5>

⁹ Podľa správy z rozhovoru

Z pohľadu organizácií je najväčším benefitom programov, organizovaných v zmysle tohto zákona, že so zamestnávaním im nevzniknú dodatočné náklady. Z pohľad dobrovoľníkov je zase výhodné, že vďaka dobrovoľníckej službe si zabezpečia príjem a získajú nové skúsenosti.

Zákon č. 406/2011, prijatý Národnou radou Slovenskej republiky, upravuje dobrovoľnícku činnosť všeobecne. Zákon stanovuje:¹⁰

- Kto môže byť dobrovoľníkom
- Aký okruh úloh sa môže zabezpečovať v rámci dobrovoľníckej činnosti, napr.
 - zabezpečenie a opatrovanie zdravotne postihnutých osôb
 - pomoc cudzincom a osobám bez štátnej príslušnosti
 - zabezpečenie a opatrovanie seniorov
 - odstraňovanie následkov prírodných katastrof, zabezpečenie humanitárnej pomoci
 - činnosť zameraná na zachovanie kultúrneho dedičstva
 - činnosť zameraná na organizovanie kultúrnych, športových, charitatívnych, vzdelávacích a osvetových podujatí
 - pri administratívnych prácach pre verejnú správu
- Kto a v akom okruhu činností nemôže uzavrieť dohodu o dobrovoľníckej činnosti, napr.
 - činnosť vykonávaná medzi manželmi a blízkymi osobami
 - činnosť vykonávaná v rámci podnikania alebo inej zárobkovej činnosti
 - vzájomná občianska alebo susedská výpomoc
 - činnosť vykonávaná osobami, ktoré nedovršili 15 rokov
- Okruh vysielajúcich organizácií, napr:
 - občianske združenia
 - neiziskové organizácie poskytujúce všeobecne-prospešné služby
 - cirkevné alebo náboženské spoločnosti alebo právnické osoby
 - školy alebo školské zariadenia
 - nadácie

¹⁰ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-406>

- o iné právnické osoby

Vysielajúca organizácia v rámci svojej činnosti vyberá, eviduje, pripravuje a vysielá dobrovoľníkov na výkon dobrovoľníckej činnosti a uzatvára s nimi zmluvu podľa § 6. Zákon okrem toho stanovuje práva a povinnosti prijímajúcej organizácie a obsah písomnej dohody, uzavretej s dobrovoľníkom.¹¹ Tento zákon nezabezpečuje také práva a garancie, ako zákon č. 5/2004 Z. z., zato však kladie menšie administratívne nároky na zamestnávanie dobrovoľníkov.¹²

¹¹ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-406>

¹² Podľa správy z rozhovoru

Aké organizácie môžu zamestnať dobrovoľníkov a v akých okruhoch činnosti?

Maďarská strana

Zoznam nižšie je vytvorený na základe znenia zákona č. LXXXVIII/2005, pre ľahšie pochopenie za vymenovaním vždy uvádzame v zátvorke príklad.

Prijímateľom v Maďarsku môže byť:¹³

- miestna samospráva, združenia miestnych samospráv v oblasti nimi zabezpečených verejných služieb a služieb v oblasti ochrany pred katastrofami (Napríklad v centre sociálnoprávnej ochrany detí, zriadenom samosprávou, sa zriaďovateľ stáva prijímajúcou organizáciou a v otázkach zabezpečenia verejných úloh zariadenia môže zamestnávať dobrovoľníkov. Dobrovoľníci môžu pomáhať rodinným poradcom, dopĺňať ich prácu, ale upratovať alebo zabezpečovať servis výpočtovej techniky dobrovoľníkom nie je dovolené.)
- národnostná samospráva v oblasti svojich zákonom stanovených kompetencií (Napríklad v škole, zriadenej národnostnou samosprávou, sa táto stáva prijímateľom a môže zamestnávať dobrovoľníkov na plnenie svojich verejných úloh. Dobrovoľníci môžu pomáhať pedagógom, dopĺňať ich práce, ale upratovať alebo zabezpečovať servis výpočtovej techniky dobrovoľníkom nie je dovolené.)
- rozpočtová organizácia v rámci svojej základnej činnosti (V prípade súdu sa tento súd stáva prijímateľom a v rámci svojej základnej činnosti môže zamestnávať dobrovoľníkov. Ich činnosť môže spočívať vo výpomoci sudcovskej práce, ale upratovanie nie je povolené.)

¹³ Zák. č. LXXXVIII z r. 2005. o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti
(https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv)

- mimovládna organizácia so sídlom v Maďarsku, verejnoprospešná organizácia v rámci svojej verejnoprospešnej a prevádzkovej činnosti (Napríklad ak je zriaďovateľom školy nadácia a škola je samostatným právnym subjektom, prijímateľom je škola a popri svojej verejnoprospešnej činnosti môže zamestnávať dobrovoľníkov aj v činnostiach súvisiacich s prevádzkou zariadenia. Takáto škola môže zamestnať dobrovoľníkov tak na výpomoc pedagógom, ako aj na upratovanie.)
- cirkevné právnické osoby so sídlom v Maďarsku v rámci svojej náboženskej, verejno-prospešnej a prevádzkovej činnosti (Napríklad ak zriaďovateľom školy je cirkevná organizácia, stáva sa táto organizácia prijímateľom a popri svojej verejno-prospešnej a prevádzkovej činnosti môže zamestnávať dobrovoľníkov aj v oblasti aktivít spojených s náboženskou činnosťou. Škola môže zamestnávať dobrovoľníkov na výpomoc učiteľom, upratovanie, aj výpomoc pri vyučovaní náboženstva.)
- v rámci okruhu verejných služieb stanovených v zákone, v súvislosti s týmito službami alebo nadštandardnými službami pre klientov týchto služieb organizácie so sídlom v Maďarsku, resp. s povolením činnosti od maďarských orgánov: (môžu to byť rozpočtové organizácie, mimovládne organizácie alebo organizácie pod pôsobnosťou cirkevného zriaďovateľa, alebo aj žiadna z uvedených. Príkladom toho je inštitúcia, prevádzkovaná v Maďarsku prevažne zahraničným subjektom. Táto pasáž sa do zákona dostala z dôvodu, aby sa prijímateľom mohli stať aj organizácie, zabezpečujúce verejné úlohy, ktoré nie sú rozpočtovými organizáciami, ani subjektmi zriadenými mimovládnyimi organizáciami či cirkvami. Tieto organizácie môžu zamestnávať dobrovoľníkov v oblasti zabezpečovania verejných služieb prakticky v každej oblasti.)
 - poskytovateľ sociálnych služieb, sociálnoprávnych služieb pre deti, resp. inštitúcia
 - poskytovateľ zdravotníckych služieb
 - verejná školská inštitúcia
 - vysokoškolská inštitúcia
 - muzeálna inštitúcia
 - verejná knižnica
 - verejný archív
 - verejný súkromný archív
 - verejná osvetová inštitúcia

- v rámci okruhu verejných služieb, stanovených v zákone, v súvislosti s týmito službami alebo nadštandardnými službami pre klientov týchto služieb zriaďovateľ inštitúcie bez právnej subjektivity (Napríklad ak materská škola, zriadená nadáciou, nemá právnu subjektivitu - nemá zakladaciu listinu, vlastný majetok atď., tak prijímateľom sa stáva zriaďovateľská organizácia, ktorá môže dobrovoľníka zamestnať na plnenie verejno-prospešných úloh stanovených zriaďovateľskou organizáciou v zakladateľskej listine, resp. na vykonávanie nadštandardných služieb pre klientov, napr. vyučovanie anglického jazyka, materský klub atď.)

Slovenská strana

Zákon na Slovensku nešpecifikuje ani tak prijímateľské organizácie, ako okruh realizovateľných úloh. Organizácie, ktoré zabezpečujú plnenie úloh stanovených v zákone, môžu zamestnávať dobrovoľníkov, či už sú to komerčné subjekty alebo neziskové organizácie.¹⁴ Podľa slovenskej legislatívy je možné dobrovoľníkov zamestnávať v takmer každej oblasti, dobrovoľnícka činnosť sa však podľa zákona vykonáva najmä v nasledovných oblastiach:¹⁵

- pre osoby so zdravotným postihnutím, cudzincov a osoby bez štátnej príslušnosti, osoby počas výkonu trestu odňatia slobody alebo ochrannej výchovy a po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby a z výkonu ochrannej výchovy, drogové a inak závislé osoby, nezaopatrené deti, seniorov, osoby trpiace domácim násilím a nezamestnané osoby alebo pri poskytovaní verejno-prospešných činností a ďalších činností v oblasti sociálnych vecí a zdravotníctva
- v neformálnom vzdelávaní v práci s mládežou a v špecializovaných činnostiach v oblasti práce s mládežou

¹⁴ Podľa správy z rozhovoru

¹⁵ Podľa správy z rozhovoru

- pri odstraňovaní následkov prírodných katastrof, ekologických katastrof, pri humanitárnej pomoci, záchrane života a zdravia, v civilnej ochrane, ochrane pred požiarimi a pri uskutočňovaní rozvojových programov v rámci projektov domácich, zahraničných a medzinárodných organizácií
- pri ochrane životného prostredia, starostlivosti o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a organizovaní kultúrnych, športových, telovýchovných, charitatívnych, vzdelávacích a osvetových podujatí
- pri činnostiach smerujúcich k vytváraniu rovnosti príležitostí
- pri činnostiach s cieľom začleňovania sociálne vylúčených osôb do spoločnosti
- pri administratívnych prácach pre verejnú správu

Dobrovoľníka môže na Slovensku zamestnať ako prijímateľ akákoľvek fyzická alebo právna osoba. Vysielajúcou organizáciou však môže byť iba právnická osoba stanovená v zákone, napríklad nezisková organizácia, škola alebo samospráva.¹⁶

¹⁶ Podľa správy z rozhovoru

Komunitná služba

Po januári 2016 musia všetci maturanti v Maďarsku povinne absolvovať komunitnú službu v rozsahu minimálne 50 hodín. Absolvovanie tejto služby je podmienkou vydania maturitného vysvedčenia. Komunitná služba je činnosť začlenená do vzdelávacieho programu s pedagogickým cieľom (Gottgeisl, Láng, 2013).

Tak komunitná služba, ako aj dobrovoľnícka činnosť, je verejno-prospešnou aktivitou, obe sú vykonávané bez nároku na odmenu. Inštitút komunitnej služby nespadá do kompetencie zákona o dobrovoľníckej činnosti, avšak ich ciele sú podobné. Komunitná služba sa nepovažuje za verejno-prospešnú dobrovoľnícku činnosť, upravuje ju vyhláška ministerstva ľudských zdrojov č. 20/2012 (VIII. 31.) o fungovaní výchovno-vyučovacích inštitúcií a názvoch verejných osvetových inštitúcií. V rámci komunitných služieb je úlohou stredných škôl a zodpovednosťou ich riaditeľov, aby na základe výberu študenta zorganizovali a evidovali službu v trvaní najmenej 50 hodín, ktorú môžu študenti vykonať v nasledovných oblastiach:¹⁷

- zdravotníctvo
- sociálna oblasť a charita
- vzdelávanie
- oblasť kultúry a komunit
- ochrany životného prostredia a prírody
- civilná ochrana
- činnosť vykonávaná pre deti v predškolskom veku, deti alebo žiakov vyžadujúcich špeciálnu starostlivosť, činnosť v oblasti športu a voľnočasových aktivít vykonávaná v spoločnosti seniorov.

Študenta vykonávajúceho komunitnú službu možno prijať v organizáciách pod pôsobnosťou štátu, samospráv, občianskych a neziskových organizácií, resp. v organizáciách pôsobiach na základe zákona o výhrade svedomia a slobody náboženského vyznania, o cirkvách, vierovyznaniach a cirkevných

¹⁷ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200020.emm

spoločenstvách, na základe dohody medzi súkromnou osobou a strednou školou možno prijať u súkromnej osoby alebo vo vlastnej inštitúcii v okruhu vyššie uvedených činností. V rámci komunitnej služby nemožno zamestnancov poveriť prácou vyžadujúcou predchádzajúcu alebo odbornú kvalifikáciu, ani činnosťou patriacou do okruhu pracovných činností zamestnancov subjektu.¹⁸ Bližšie informácie o komunitnej službe sú dostupné na stránke <http://kozosegi.ofi.hu/>

¹⁸ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200020.emm

Verejno-prospešné organizácie

Z pohľadu občianskych (a iných) organizácií je dôležité vyzdvihnúť, že zákon sa zvlášť zmieňuje o verejno-prospešných organizáciách, ktoré sa nimi stanú získaním verejno-prospešného štatútu, s čím sú spojené výhody oproti organizáciám, ktoré tento štatút nemajú. O štatút verejno-prospešnosti je treba požiadať, príslušný súd ho udeľuje len pri splnení určitých podmienok. Základnou podmienkou verejno-prospešnosti je zabezpečovanie činnosti, zakotvených aj v štatúte organizácie, ktorú zákon charakterizuje ako verejnú štátnu alebo samosprávnú kompetenciu. Upravuje to civilný zákon z roku 2011.¹⁹

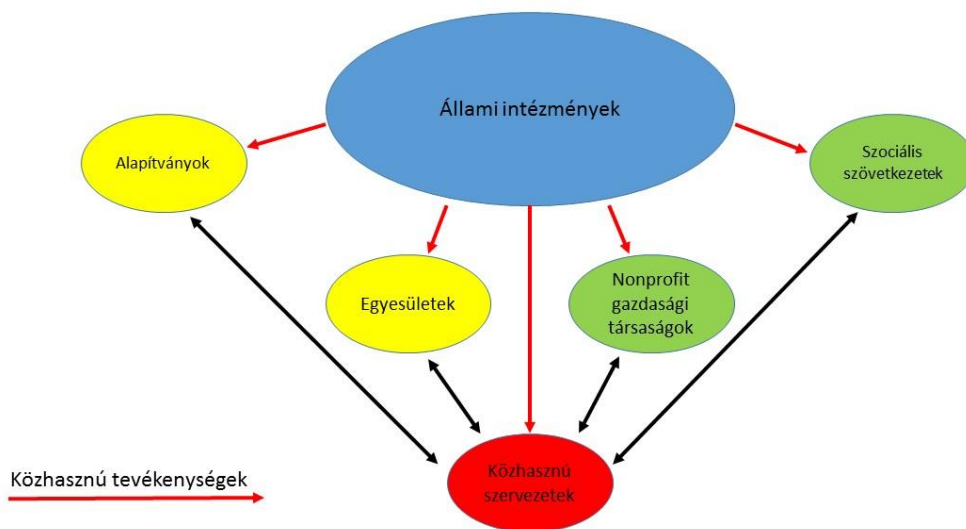
V praxi sa často stretávame s tým, že niektoré pojmy sa v súvislosti s verejno-prospešnosťou môžu spôsobiť nedorozumenia, preto je vhodné urobiť si prehľad o tom, ako sa tieto pojmy v právnom prostredí presne interpretujú:

- Verejno-prospešná činnosť (verejná kompetencia): Všetka taká činnosť, ktorá sa podľa zákona považuje za verejnú kompetenciu (tieto teda nešpecifikuje výlučne iba civilný zákon), čiže súbor všetkých činností, ktoré v normálnom prípade zabezpečujú štátne inštitúcie. V praxi však časť verejných kompetencií nezabezpečuje v každom prípade štát, ale odovzdá tieto kompetencie neštátnym (vo väčšine prípadov občianskym alebo cirkevným) subjektom. V týchto prípadoch zostáva štát financujúcim subjektom (projekty, normatívy atď.). Verejné kompetencie zabezpečujú organizácie, ktoré to majú zakotvené vo svojom štatúte, čiže medzi ich hlavné úlohy patria aj verejné kompetencie. V ojedinelých prípadoch sa snaha o zabezpečenie verejných kompetencií objavuje v zakladacích listinách popri hlavnej činnosti. Organizácie zabezpečujúce verejné kompetencie nemusia byť automaticky považované za verejno-prospešné organizácie.
- Verejno-prospešná organizácia: organizácie, ktoré vyhovujú ustanoveniam zákona a boli na príslušnom súde zaregistrované ako verejno-prospešné organizácie. Plnenie podmienok pre udelenie štatútu verejno-prospešnej organizácie súd prehodnocuje v každom roku a v prípade, že

¹⁹ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100175.TV

subjekt nespĺňa stanovené podmienky, súd zruší udelenie tohto štatútu a vymaže organizáciu z evidencie.

A közhasznú tevékenységek és a közhasznú szervezetek

Civilný zákon neobmedzuje okruh verejných kompetencií, ktoré sa môžu vykonávať, čiže akceptuje ako verejnú kompetenciu každú takú činnosť, ktorú nejaký zákon takou stanovuje. Podľa zákona č. XX. z roku 1991²⁰ úlohou miestnej a regionálnej samosprávy je: uskutočnenie kultúrnych cieľov, zameraných na opatrovanie komunitných kultúrnych tradícií a hodnôt / činnosť osvetových spoločenstiev / podpora uskutočnenia kultúrnych cieľov zameraných na skvalitnenie životného štýlu obyvateľstva; podpora umeleckých inštitúcií / občianskych umeleckých iniciatív, zlepšenie tvorivej umeleckej práce, podpora vytvorenia umeleckých hodnôt a ich udržania. Zákon č. I. z roku 2004²¹ hovorí o tom, že úlohou štátu je vytvorenie podmienok zdravého životného štýlu a voľnočasových športových aktivít; financovanie športu, športovanie detí a mládeže, podpora športovania znevýhodnených sociálnych skupín a zdravotne postihnutých.

²⁰ Zák. č. XX z r. 1991. o úlohách a kompetenciách miestnych samospráv, ich orgánov, republikových poverencov alebo centrálne riadených orgánov §121, a)-b)

²¹ Zák. č. I z r. 2004. o športe, § 49. c)-e)

V oblasti organizovania a realizácie kultúrnych alebo športových podujatí napríklad väčšina organizátorských a realizačných subjektov pôsobí na trhovom princípe. V tomto ponímaní organizácie uskutočňujúce kultúrne a športové podujatia zabezpečujú verejné kompetencie, ak sa však tieto subjekty nemôžu stať prijímateľom podľa zákona o dobrovoľníctve z roku 2005, nebudú mať tie práva a garancie, ktoré prináležia organizáciám spadajúcim pod pôsobnosť tohto zákona. Je preto pochopiteľné, keď tieto organizácie hľadajú alternatívne možnosti uskutočnenia činností v rámci dobrovoľníckych programov, s osobitným zreteľom na činnosti viažuce sa k spoločenským cieľom organizácie.

Ako môže organizácia získať štatút verejno-prospešného subjektu?

Štatút verejno-prospešnej organizácie môže získať každá organizácia, ktorej to civilný zákon umožňuje, čiže verejno-prospešnými môžu byť aj iné ako civilné organizácie. Z organizácií tretieho sektora sa verejno-prospešnými môžu stať subjekty pôsobiace ako nadácie alebo združenia, občianske združenia však nie. Popri civilných organizáciách sa verejno-prospešnými subjektmi môžu stať neziskové hospodárske spoločnosti, resp. sociálne družstvá.²²

Na získanie štatútu verejno-prospešnej organizácie je potrebné podľa civilného zákona spĺňať:²³

- Základnou podmienkou požiadania atestácie je vykonávanie verejných kompetencií minimálne po dobu dvoch rokov pred požiadaním, čiže na rozdiel od predchádzajúcej legislatívy nie je možné získať štatút verejno-prospešnej organizácie zároveň s registráciou.
- Organizácia musí byť zaevidovanou organizáciou (čiže nie spoločnosťou podľa občianskeho práva alebo občianským združením)
- Organizácia musí mať dostatočnú spoločenskú podporu (z vymenovaných kritérií spĺňať jednu za obdobie dvoch rokov predchádzajúcich žiadosti o zaradenie do evidencie)

²² <http://civiljogok.hu/utmutato/vii-fejezet-kozhasznu-jogallas>

²³ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100175.TV

- Príjem zo sumy venovanej z 1% dane musí dosiahnuť 2% celkových príjmov (s výnimkou príjmov podľa § 54 civilného zákona²⁴)
- Náklady pri uskutočnení verejno-prospešnej činnosti musia v relácii ostatných dvoch rokov dosiahnuť polovicu všetkých výdavkov
- Pri zabezpečovaní verejno-prospešnej činnosti dlhodobo (v priemere dvoch rokov) pomáha aspoň desať osôb, uskutočňujúcich verejno-prospešnú dobrovoľnícku činnosť v zmysle zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti.
- Organizácie musia disponovať dostatočnými zdrojmi na zabezpečenie spoločných potrieb spoločnosti a jedinca (z vymenovaných kritérií spĺňať jednu za obdobie dvoch uzavretých rokov predchádzajúcich žiadosti o zaradenie do evidencie):
 - Priemerné príjmy organizácie presahujú jeden milión forintov
 - Zdanený výsledok hospodárenia organizácie za obdobie dvoch konsolidovaných období (rokov) nie je negatívny
 - Osobné výdavky - pri nezapočítaní odmien vedúcim funkcionárom - dosahujú štvrtinu všetkých výdavkov.

Ak organizácie, ktorých okruh stanovuje zákon, spĺňajú vyššie uveredené kritériá, môžu požiadať príslušný súd o udelenie štatútu a ten rozhodne o jeho udelení alebo neudelení. Štatút verejno-prospešnosti vzniká zaradením do evidencie verejno-prospešných organizácií, čiže výhody, možnosti, práva a povinnosti, vyplývajúce zo získania tohto štatútu, sú platné až od tohto momentu.²⁵

Činnosť a hospodárenie verejno-prospešných organizácií jej posudzovaná podľa osobitných predpisov, odlišných od noriem pre ostatné subjekty, čiže organizácie patriace v inom prípade do pôsobnosti inej legislatívy, budú posudzované podľa tohto zákona.²⁶

²⁴ v prípade finančných prostriedkov z podpoložky štátneho rozpočtu, ak

- sú určené na zabezpečenie úlohy alebo časti úlohy, zakotvenej v v právnom ustanovení, vládnom rozhodnutí v kompetencii štátu alebo orgánu verejnej správy, alebo
- boli poskytnuté na normatívnom základe, v rámci podpory organizácií vymenovaných v zákone o rozpočte alebo na základe zákona o asignačnej dani, alebo
- zabezpečujú činnosti podporené zo štrukturálnych fondov Európskej únie, prípade čiastočne alebo úplne z Kohézneho fondu

²⁵ <http://civiljogok.hu/utmutato/vii-fejezet-kozhasznu-jogallas>

²⁶ <http://civiljogok.hu/utmutato/vii-fejezet-kozhasznu-jogallas>

Aké práva, výhody a aké povinnosti prináša získanie štatútu verejno-prospešnej organizácie?

Získanie štatútu verejno-prospešnej organizácie zabezpečuje rôzne výhody pre organizáciu, avšak prináša aj povinnosti navyše, preto je potrebné zvážiť, v akom pomere sú výhody vyplývajúce zo štatútu k povinnostiam, ktoré je potrebné plniť a či vôbec je organizácia schopná plnenie týchto povinností zabezpečiť (Gottgeisl; Láng, 2013).

Rita Gottgeisl a Noémi Láng v odkazovanej publikácii spracovali práva a povinnosti, vzťahujúce sa k štatútu verejnej prospešnosti, do tabuľky, ktorú bez úpravy uvádzam:

	Nie verejno-prospešná	Verejno-prospešná
Pôsobenie- hospodárenie		
Môže vykonávať priamu politickú činnosť?	Áno	Nie
Pravidlá nezlučiteľnosti	Nie sú	podľa § 38 a § 39 civilného zákona
FB	Nie je potrebné	nad ročným príjmom 50 miliónov Ft áno (do 20. 12. 2013 bola hranica 5 miliónov Ft)
Príspevky podľa cieľa	Komukoľvek	Vedúci funkcionár, podporovateľ, dobrovoľník a ich rodinní príslušníci nie
Zmenka, cenný papier	Môže emitovať, ak záväzok splatenia neohrozuje zabezpečenie činnosti na dosiahnutie základného cieľa a fungovanie	Nemôže emitovať

Úver	Môže čerpať, ak záväzok splatenia neohrozuje zabezpečenie činnosti na dosiahnutie základného cieľa a fungovanie	Môže čerpať, ak záväzok splatenia neohrozuje zabezpečenie verejno-prospešnej činnosti a činnosti na dosiahnutie cieľa a fungovanie
Investičná činnosť	Môže vykonávať bez predpisu	Môže vykonávať na základe predpisu
Forma účtovníctva	Môže byť jednoduché, ak vyhovuje podmienkam	Povinne podvojnú
Zmluva o komunálnych službách	Nemôže uzavrieť	Len ona môže uzavrieť
Účasť v projektoch	Len v prípadoch, kde sa štatút verejno-prospešnosti nie je povinný (nepatrne), napr. v projektoch NEA sa môže, ale v projektoch Zelené zdroje nie	Vo všetkých projektoch
Správa	Obe potrebujú verejno-prospešnú prílohu	
Daň z príjmov FO		
Významná väčšina príspevkov	Spadá pod DzP FO	Nespadá pod DzP FO
Reprezentácia	nie je rozdiel	

je prijímateľom 1%	Ak aspoň dva roky pred 1. dňom roku podania vyhlásenia bol zaevidovaný	k disponuje zmluvou o komunálnych službách a aspoň dva roky pred 1. dňom roku podania vyhlásenia bol zaevidovaný – do 31. 12. 2013 Ak aspoň dva roky pred 1. dňom roku podania vyhlásenia bol zaevidovaný od 1. 1. 2014
Verejno-prospešné zamestnávanie dobrovoľníka		
Môže zamestnať dobrovoľníka	Áno	
Príspevky na dobrovoľníka nepodliehajú dani?	Áno, ak prijímateľ je zaregistrovaný	
Podpora z dane z príjmov PO		
Zvýhodnená činnosť (zisk z nej nie je základom dane)	Činnosť na dosiahnutie cieľa stanoveného v zakladacej listine, štatúte	Verejno-prospešná činnosť a činnosť na dosiahnutie cieľa stanoveného v zakladacej listine, štatúte
Špeciálna položka znižujúca základ dane ^[1]	Nie je	Je

(20% zo zisku z podnikateľskej činnosti)		
Špeciálna položka zvyšujúca základ dane, ak nie je daňový nedoplatok ^[2]	Nie je	Je
Netreba zaplatiť daň	Ak príjem z podnikateľskej činnosti je menší ako 10% všetkých príjmov a neprevyšuje 10 miliónov Ft	Zvýhodnená podnikateľská činnosť (15% všetkých príjmov) a na základe daňového základu pomeru k celkovým podnikateľským príjmom
Daňový preddavok	Nie je	
Po dotácii u poskytovateľa	Nepovažuje sa za dotáciu, neposkytuje sa výhoda a nie je oprávneným nákladom u poskytovateľa s prihliadnutím na danú právnu úpravu ^{[3][4]}	Poskytuje sa výhoda a je oprávneným nákladom u poskytovateľa ¹⁹

DPH		
Z pohľadu vykonávanej činnosti nerelevantné.		
Verejná dotácia	Neinterpretovateľné	Nepodlieha dani u poskytovateľa s prihladením na danú právnu úpravu ^[5]

[1] Zák. o DzP PO 9. § (2) b)

[2] Zák. o DzP PO 9. § (3) b) bb)

[3] Zák. o DzP PO 7. § (1) z) a príloha 3. B) 17.

[4] Zák. o DzP PO 4. § 1/a a príloha 3. A) 13.

[5] Zák. o DPH 259. § 9/A

„V prípade malej mimovládnej organizácie, ktorá nevykonáva podnikateľskú činnosť, nedisponuje väčším objemom prostriedkov, nemá zamestnancov, zásoby, základ jej príjmov netvoria dotácie od podnikateľských subjektov a neposkytuje príspevky svojim dobrovoľným zamestnancom, je teda úplne zbytočné prijať záväzky spojené so štatútom verejno-prospešnej organizácie. Administrácia zostane znateľne jednoduchšia, je možné viesť jednoduché účtovníctvo (s aspektom na peňažný obrat). Po dvoch úplných kalendárnych rokoch fungovania je možné stať sa prijímateľom príspevkov z 1%, ak jej činnosť je považovaná za verejno-prospešnú. Môže sa zúčastňovať miestnych alebo celoštátnych prevádzkových, resp. programovo financovaných projektov, viac pravdepodobne ani nebudú potrebovať.“ (Gottgeisl; Láng, 2013)

Aké organizácie nemôže prijímať dobrovoľníkov

Okrem organizácií zadaných v zákone nemôže v Maďarsku zamestnávať dobrovoľníkov žiadna organizácia v rámci verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti, avšak aj organizácie nespádajúce pod pôsobnosť zákona môžu prijímať dobrovoľníkov, len nemôžu čerpať zákonom stanovené výhody a neplatia na ne zákonom predpísané povinnosti. Prácu v prospech iných, bez nároku na odplatu teda možno vykonávať v ktorejkoľvek organizácii.²⁷ Na Slovensku nelimitujú okruh organizácií prijímajúcich dobrovoľníkov, avšak v prípade zamestnávania dobrovoľníkov v oblasti zlepšovania podmienok nezamestnaných na pracovnom trhu sa prijímateľom môžu stať organizácie, ktorých podaný projekt bol úradom práce vyhodnotený ako úspešný.²⁸ Na Slovensku môže podľa Zákona č. 406/2011 Z. z. dobrovoľníka zamestnať ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba ako prijímateľ. Vysielajúcou organizáciou však môžu byť len právnické osoby vymenované v zákone, napríklad neziskové organizácie, školy, samospráva.²⁹

²⁷ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

²⁸ Podľa správy z rozhovoru

²⁹ Podľa správy z rozhovoru

Kto môže byť dobrovoľníkom?

V Maďarsku môže verejno-prospešnú činnosť vykonávať každý, kto dosiahol 10 rokov veku. Do dovŕšenia 18 rokov, resp. plnoleté osoby s neúplnou svojprávnosťou z pohľadu verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti môžu vykonávať činnosť zodpovedajúcu veku, fyzickej, psychickej a morálnej vyspelosti, resp. schopnostiam a zároveň činnosť, neohrozujúcu zdravie, vývoj a zabezpečenie školských povinností. Takáto osoba nemôže vykonávať verejno-prospešnú dobrovoľnícku činnosť v zahraničí. Osoby, ktoré nedovŕšili 18 rokov, môžu verejno-prospešnú dobrovoľnícku činnosť vykonávať v obmedzenom období a obmedzený čas. Dobrovoľník môže vykonávať všetky úlohy, na ktoré má podľa legislatívy kvalifikáciu a vyhovuje zdravotným, evidenčným a ďalším podmienkam. Kto vykonáva prácu u prijímateľa aj za odplatu, ten v okruhu svojich pracovných povinností dobrovoľnícku činnosť vykonávať nemôže.³⁰ Slovenská legislatíva sa od maďarskej podstatne nelíši, žiadne podstatné odlišnosti nie je možné vyzdvihnúť.³¹

³⁰ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³¹ Podľa správy z rozhovoru

Administratívne a finančné aspekty dobrovoľníckych programov

Maďarská strana

Kto sa chce v Maďarsku stať prijímateľskou organizáciou, musí tento úmysel ohlásiť ministrovi zodpovednému za rodinnú politiku na priloženom tlačive, uverejnenom ako povinná príloha zákona a ďalej predložiť:³²

- kópiu zakladateľskej zmluvy v aktuálnom znení
- súdny doklad o zaregistrovaní organizácie
- výpis s údajmi organizácie, nie starší ako 30 dní
- potvrdenie o oprávnenej činnosti

Tlačivo obsahuje:³³

- Názov, sídlo, typ a daňové identifikačné číslo prijímateľskej organizácie, v prípade zápisu v obchodnom registri aj identifikačné číslo organizácie, v prípade rozpočtovej prijímateľskej organizácie aj evidenčné číslo v registri
- Meno, funkciu a kontakt zástupcu organizácie
- Adresu prevádzky, telefónne číslo, e-mailovú adresu alebo iné údaje, potrebné ku kontaktovaniu organizácie, ktoré chce nechať zaevidovať.

Dobrovoľník musí s prijímateľom uzavrieť zmluvu, ktorá môže mať písomnú alebo ústnu formu, v niektorých prípadoch je však písomná forma povinná. Povinne písomne je potrebné uzavrieť zmluvu:³⁴

³² https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³³ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

- na dobu neurčitú
- na dobu určitú, ak presahuje 10 dní
- pojednávajúcu o zamestnaní dobrovoľníka na stavebné práce, vyžadujúce povolenie
- na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti v zahraničí
- s dobrovoľníkom prichádzajúcim z tretích krajín
- na vlastnú žiadosť dobrovoľníka.

V zmluve o dobrovoľníckej činnosti je potrebné zakotviť³⁵

- Obsah dobrovoľníckej činnosti
- Miesto výkonu dobrovoľníckej činnosti
- Čas určený na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti a čas na odpočinok
- Príspevky poskytnuté dobrovoľníkovi, stanovené príslušným zákonom

Prijímateľ musí písomnú zmluvu o výkone dobrovoľníckej činnosti uchovať po dobu 5 rokov od jej ukončenia. Zmluva je ukončená splnením ňou stanoveného cieľa alebo uplynutím v nej stanovenej doby, splnením podmienky, úmrtím dobrovoľníka alebo stratou jeho schopnosti vykonávať činnosť, resp. zánikom prijímacej organizácie bez právneho nástupcu, v prípade fyzickej osoby jej úmrtím.³⁶

Prijímateľ je povinný viesť o dobrovoľníkovi evidenciu, ktorá musí obsahovať:³⁷

- identifikačné údaje dobrovoľníka
- jeho bydlisko
- v prípade zahraničnej osoby jeho štátnu príslušnosť
- pri osobe s obmedzenou svojprávnosťou, resp. mladistvého údaje zákonného zástupcu
- obsah činnosti
- miesto vykonávania činnosti

³⁴ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³⁵ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³⁶ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³⁷ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

- čas určený na vykonávanie činnosti a čas na odpočinok
- začiatok vykonávania činnosti
- v prípade doby určitej jej zánik
- príspevky poskytované dobrovoľníkom

Dobrovoľníkovi sa odplata neposkytje, je však možné poskytnúť mu príspevky súvisiace s plnením úlohy, a to:³⁸

- pracovný a ochranný odev
- úhrada cestovného, ubytovanie, strava alebo úhrada týchto nákladov pri predložení dokladov
- ochranné očkovanie, preventívna prehliadka
- mimoškolské vzdelávanie
- zabezpečenie zvieratá v majetku dobrovoľníka v prípade, že je potrebné k plneniu úlohy
- diéty v prípade zdržiavania sa dobrovoľníka v zahraničí, ktoré však mesačne nemôžu prekročiť 20% minimálnej mzdy
- odmena, ktorej ročná suma nemôže prekročiť 20% minimálnej mzdy

Slovenská strana

Podľa zákona č. 406/2011 Z. z. má na Slovensku prijímacia a vysielacia organizácia minimálne formálne administratívne povinnosti. Vysielajúca organizácia musí dobrovoľníkov zaevidovať, uzavrieť zmluvu s prijímateľom a dobrovoľníkom, v ktorej stanoví povinnosti, práva, záväzky a zodpovednosť jednotlivých strán³⁹.

³⁸ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

³⁹ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-406>

Dobrovoľníci nemôže byť podľa slovenskej legislatívy poskytnutá mzda alebo iná forma odplaty za ním vykonávajú dobrovoľnícku činnosť. Dobrovoľníci je však možné poskytnúť napríklad:⁴⁰

- finančný príspevok na cestovné, ubytovanie a stravovanie súvisiace s vykonávaním dobrovoľníckej činnosti
- alebo ich bezplatné zabezpečenie pre dobrovoľníka
- ďalej odev alebo iné osobné pomôcky, potrebné na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti.

Zákon ďalej umožňuje úhradu nákladov spojených s platením odvodov, ak dobrovoľník počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti platí odvody, tieto náklady mu môže uhradiť vysielajúca organizácia alebo prijímateľ.⁴¹

Ďalšou motiváciou zákona na zvyšovanie miery uskutočňovania dobrovoľníckej činnosti vo formálnych rámcoch je možnosť rozhodnúť sa o venovaní 3 percent svojej dane na verejno-prospešný účel pri podávaní daňového priznania v prípade, že dokáže predložiť zmluvný doklad o vykonaní dobrovoľne práce minimálne v rozsahu 40 hodín ročne.⁴² V Maďarsku je každá súkromná osoba oprávnená rozhodnúť sa o využití 2 percent svojej dane z príjmu venovaním:⁴³

- 1%-a registrovaným združeniam oprávneným prijímať tieto príspevky
- ďalšieho 1%-a zaregistrovanej cirkvi, disponujúcej technickým evidenčným číslom

Slovenská legislatíva sa o venovaní časti dane z príjmov zmieňuje zásadne v iných intenciách a ponecháva daňovým subjektom väčšiu voľnosť pri rozhodovaní o spoločenskom využití časti dane.

Je dôležité poznamenať, že vykonávanie dobrovoľníckej činnosti na Slovensku sa nepovažuje za vykonávanie práce podľa slovenského Zákonníka práce, a tak sa na túto činnosť nevzťahuje tento právny predpis. Pri vykonávaní dobrovoľníckej činnosti je však potrebné dodržiavať predpisy

⁴⁰ Podľa správy z rozhovoru

⁴¹ Podľa správy z rozhovoru

⁴² <https://blogy.hnonline.sk/matej-kvocera/3-z-dani-ako-darovat-o-percento-viac>

⁴³ <http://ado1szazalek.com/1-szazalek-kisokos>

bezpečnosti práce, čím zákon sleduje bezpečné vykonávanie pracovnej činnosti. Práva a povinnosti strán vo vzťahu organizácia – dobrovoľník zákon ponecháva na ich vzájomnú dohodu, k tomu slúži dobrovoľnícka zmluva.⁴⁴

Administrácia dobrovoľníckych programov zameraných na zlepšenie situácie nezamestnaných na pracovnom trhu sa určuje v projektových výzvach, preto administratívne záležitosti týchto programov nie je možné predstaviť vo všeobecnosti.⁴⁵

⁴⁴ Podľa správy z rozhovoru

⁴⁵ Podľa správy z rozhovoru

Aké sú práva a povinnosti dobrovoľníkov a ich prijímateľov

Maďarská strana

Prijímateľ v Maďarsku je podľa zákona povinný zabezpečiť:⁴⁶

- podmienky pre bezpečný výkon práce bez ohrozenia zdravia
- potrebný čas na odpočinok
- oboznámenie a vedenie pracovníka pri zabezpečovaní činnosti a jeho zaškolenie v oblasti výkonu jeho práce
- v prípade nepľnoletých osôb a osôb s obmedzenou svojprávnosťou odborný dohľad nad dobrovoľníkom

Ak dobrovoľnícka zmluva neurčuje inak, prijímateľ ďalej zabezpečuje:⁴⁷

- dopravu, ubytovanie a stravovanie pre potreby zabezpečenia verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti, ak sa táto vykonáva v zahraničí, alebo ak dobrovoľníkom je osoba štátnym príslušníkom iného štátu bez pobytu v Maďarsku

Dobrovoľník je povinný:⁴⁸

⁴⁶ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

⁴⁷ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

⁴⁸ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

- osobne vykonávať verejno-prospešnú dobrovoľnícku činnosť podľa príslušných právnych predpisov, profesionálnych a morálnych predpisov, resp. pokynov prijímateľskej organizácie
- uchovať osobné údaje, obchodné a iné tajomstvá, s ktorými sa oboznámil v priebehu výkonu verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti
- dobrovoľník je povinný odmietnuť plnenie pokynu, ak by jeho vykonanie mohlo ohroziť život alebo zdravie inej osoby

Dobrovoľník nie je povinný plniť príkazy prijímateľskej organizácie, ak by to malo znamenať:⁴⁹

- priame ohrozenie života alebo zdravia dobrovoľníka
- porušenie právnych predpisov alebo dobrovoľníckej zmluvy

Ak by plnenie pokynu mohlo spôsobiť škodu, dobrovoľník je povinný oznámiť túto skutočnosť osobe, ktorá pokyn vydala. Dobrovoľník nezodpovedá za takúto, ním spôsobenú škodu, ak splnil svoju oznamovaciu povinnosť.⁵⁰

Za škodu spôsobenú dobrovoľníkom tretej osobe v rámci dobrovoľníckeho vzťahu zodpovedá prijímateľská organizácia.

Ak škodu spôsobilo zavinenie dobrovoľníka, v prípade absencie príslušného ustanovenia dobrovoľníckej zmluvy môže prijímateľ žiadať od dobrovoľníka úhradu škody.

Ak vie dobrovoľník dokázať, že jeho škoda vyplývajúca z telesného zranenia či poškodenia zdravia, alebo škoda na veci, potrebnej na výkon verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti, ktorá je v jeho majetku alebo držaní, vznikla v súvislosti s výkonom verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti na mieste výkonu tejto činnosti, prijímateľ sa môže vyhnúť zodpovednosti za túto škodu v prípade, že vie dokázať, že škoda vznikla z neodvratiteľného dôvodu, spadajúceho mimo jeho

⁴⁹ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

⁵⁰ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

okruh činnosti alebo neodvratným počínaním dobrovoľníka. Prijímateľská organizácia nie je povinná uhradiť časť škody, ktorá bola spôsobená zavinením dobrovoľníka.⁵¹

Slovenská strana

Slovenská legislatíva upravuje okruh zodpovedností podobne, drobné odchýľky sa môžu vyskytnúť, žiadne podstatné odlišnosti však nie je možné vyzdvihnúť.⁵² Organizácia je povinná na zákonom predpísaným spôsobom viesť register o prijatých alebo vyslaných dobrovoľníkoch. Jedným z cieľom tvorcov legislatívy bolo zaviesť reguláciu, ktorá má organizácie zamestnávajúce dobrovoľníkov administratívne zaťažiť čo najmenej.⁵³

Dobrovoľník na Slovensku je zodpovedný za ním spôsobenú škodu. V prípade pracovného úrazu, vzniknutého v rámci výkonu dobrovoľníckej činnosti, je potrebné prehodnotiť viacero aspektov, najmä to, či vysielajúca/prijímajúca organizácia dodržala pracovno-bezpečnostné predpisy. Zákon umožňuje vysielajúcej/prijímajúcej organizácii, aby uhradila náklady dobrovoľného poistenia zodpovednosti za škodu a úrazového poistenia na dobu výkonu dobrovoľníckej činnosti.⁵⁴

Na Slovensku je vykonávanie dobrovoľníckej činnosti zákonným právom dobrovoľníka. V záujme uplatnenia tohto práva je zamestnávateľ povinný poskytnúť mu deň voľna. Počas výkonu dobrovoľníckej činnosti má dobrovoľník právo na bezpečné pracovné podmienky a zabezpečenie potrebného odevu a prostriedkov, potrebných na výkon činnosti. Dobrovoľník má práve vyžadovať od vysielajúcej alebo prijímajúcej organizácie potvrdenie o trvaní a charaktere

⁵¹ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

⁵² Podľa správy z rozhovoru

⁵³ Podľa správy z rozhovoru

⁵⁴ Podľa správy z rozhovoru

dobrovoľníckej činnosti, ako aj žiadať o hodnotenie ním vykonanej činnosti. Ďalšie práva a záväzky dobrovoľníka je možné zakotviť v dobrovoľníckej zmluve.⁵⁵

⁵⁵ Podľa správy z rozhovoru

Aké výhody a ťažkosti prináša zamestnávanie dobrovoľníkov?

Zamestnávanie dobrovoľníkov prináša vo všetkých prípadoch výhody aj ťažkosti, a to tak z pohľadu organizácie, ako aj dobrovoľníka. Podľa rozhovorov s odborníkmi sú tieto výhody a ťažkosti takmer rovnaké v oboch krajinách:⁵⁶

- Z pohľadu organizácie:
 - Výhody:
 - Riešenie šetriace náklady
 - Iný pohľad na riešenie problémov ako v prípade platených zamestnancov: priestor dostávajú kreatívne riešenia
 - Motivovaná pracovná sila
 - Zvyšuje sa kvalita a rozsah služieb
 - Ťažkosti:
 - Zvyšuje sa administratívna záťaž
 - Investícia do prípravy, mentorovania a koordinácie dobrovoľníkov
 - Môžu vzniknúť konflikty medzi platenými zamestnancami a dobrovoľníkmi
 - Rozdielne očakávania od dobrovoľníckej činnosti z pohľadu dobrovoľníkov a organizácií
- Z pohľadu dobrovoľníkov:
 - Výhody:
 - Osvojenie si znalostí a pracovných skúseností
 - Rozrastanie siete sociálnych vzťahov

⁵⁶ Podľa správy z rozhovoru

- Užitočné trávenie voľného času
- Ťažkosti:
 - Vízie dobrovoľníkov často nekorešpondujú s víziou organizácie
 - Väčšia závislosť ako v prípade platených zamestnancov
 - Prehnané očakávania v oblasti benefitov dobrovoľníckej práce

Dobrovoľníctvo na rámec zákona do verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti

Podľa § 1, odsek (3) zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti:⁵⁷ „(3) Tento zákon sa nevzťahuje na bezodplatnú dobrovoľnícku činnosť, vykonávanú mimo pôsobnosti § 3, odsek (1), vykonávanú u osôb, organizácií, resp. v iných oblastiach činnosti alebo v prospech iných.

Zákon teda nevylučuje z okruhu dobrovoľníckych činností také prípady, ktoré nespadajú pod pôsobnosť zákona. Zákon pripúšťa, že sa môžu vyskytnúť prípady, kedy sú základné kritériá pojmu dobrovoľníctva splnené, napríklad že činnosť sa vykonáva na dobrovoľnom princípe bezodplatne, ale nie sú pritom splnené kritériá stanovené v zákone. Môžu to byť prípady, keď zamestnávateľ pôsobiaci na trhovom princípe vykonáva charitatívnu činnosť (napr. rozdávanie potravín), alebo keď spoločenstvo obyvateľov vykonáva činnosť v záujme naplnenia cieľa, dôležitého z pohľadu lokálnej komunity (napr. zbieranie smetí). Pri posudzovaní takto charakterizovanej činnosti je dôležité mať na zreteli, aby dobrovoľnícka činnosť nebola totožná s činnosťou vykonávanou na základe iných právnych vzťahov, napr. dohody, podnikania, pracovno-právneho vzťahu alebo príležitostnej práce. Preto dobrovoľnícku činnosť, vykonávanú mimo pôsobnosti zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti, je potrebné odlíšiť od podobných právnych vzťahov. V praxi sa vyskytuje viacero prípadov, kedy sa na dobrovoľnícku činnosť nevzťahuje zákon o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti. Niekoľko príkladov (Bíró, 2009):

- Dobrovoľnícka činnosť prebieha u organizácie, ktorá podľa zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti nie je prijímateľom, ale inou osobou (fyzickou osobou, firmou, spoločnosťou nemajúcou štatút právnickej osoby), podľa zákona nepovažovanou za prijímateľa

⁵⁷ https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500088.tv

- Dobrovoľnícka zmluva nie je uzavretá ani v slovnej, ani v písomnej podobe
- Za škodu, komukoľvek spôsobenú dobrovoľníkom v rámci jeho činnosti, zodpovedá dobrovoľník a nie prijímateľ alebo niekto iný
- atď.

Na príspevky poskytnuté v rámci dobrovoľníckej činnosti mimo pôsobnosti zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti sa automaticky nevzťahuje oslobodenie od dane, čiže príspevok je oslobodený od dane v prípade, keď prijímacia organizácia vie dokázať, že poskytnutý príspevok nemá charakter odplaty. Aj keď organizácia neplánuje poskytnúť príspevok za vykonanú činnosť, je potrebné zaznamenať obsah dobrovoľníckej činnosti administráciou zodpovedajúcou situácii. Napr. v prípade dobrovoľníckej činnosti, vykonávanej pre firmu, je potrebné zaznamenať na mieste výkonu činnosti, kto, v akom rozsahu vykonával akú činnosť bezodplatne (Bíró, 2009). Podľa odborníkov, pôsobiacich v praxi, ani vhodné účtovníctvo a administrácia nedokážu poskytnúť úplnú zábezpeku, preto týmto organizáciám odporúčajú svoju dobrovoľnícku činnosť realizovať cez organizácie spadajúce pod pôsobnosť zákona o verejno-prospešnej dobrovoľníckej činnosti.⁵⁸

⁵⁸ Podľa správy z rozhovoru

Dobrovoľnícke programy na európskej úrovni

Doteraz sme skúmali, v akých rámcoch sa na národnej úrovni môže v dvoch skúmaných štátoch uskutočňovať dobrovoľnícka činnosť. Posilňovanie medzinárodných dobrovoľníckych programov je však významným cieľom Európskej únie, preto je dôležité preskúmať aj právne rámce dobrovoľníckych programov uskutočňovaných na európskej úrovni.

EVS, Erasmus+

Európska dobrovoľnícka služba (EVS - European Voluntary Service) poskytuje príležitosť mladým ľuďom od 17 do 30 rokov v rámci programu Erasmus+ na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti v zahraničí na kratšie aj dlhšie obdobie. Cieľom Európskej dobrovoľníckej služby je podpora dobrovoľníckych činností na medzinárodnej úrovni, v rámci Európy i mimo nej. V jej programoch môžu dobrovoľníci vykonávať službu po dobu najmenej 2, najviac však 12 mesiacov.⁵⁹

Erasmus+ zastrešuje sedem predošlých podporných programov, všetky programy v rámci neho zabezpečuje od 1. septembra 2016 Verejná nadácia Tempus.⁶⁰ Podporné programy Erasmus+ sú zamerané na vzdelávanie, odbornú prípravu a mládež. Programy uskutočnené medzi rokmi 2014 a 2020 môžu hospodáriť z rozpočtu vo výške 14,7 miliárd eur s cieľom zvyšovania úrovne vzdelávania a zamestnanosti, ako aj modernizácia organizácií, inštitúcií pôsobiacich v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a práce s mládežou. Erasmus+ plní v zásade tri základné ciele: ⁶¹

- *“poskytuje podporu vzdelávania jednotlivcov v zahraničí v rámci EÚ aj mimo nej;”*

⁵⁹ <http://www.eplusifjusag.hu/hu/evs/home>

⁶⁰ <http://tka.hu/>

⁶¹ <http://www.eplusifjusag.hu/hu/erasmusplus/view/1/erasmus>

- *“poskytuje podporu na vytváranie partnerstiev medzi vzdelávacími inštitúciami, mládežníckymi organizáciami, podnikateľskými subjektmi, miestnymi a regionálnymi verejnými inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami;”*
- *“poskytuje podporu pri uskutočňovaní reforiem, zameraných na modernizáciu vzdelávania, odbornej prípravy a mládežníckej odbornosti, motivujúcich inovácie, podnikateľskú ochotu a zamestnanosť.”*

Podporné programy Erasmus+ odôvodňuje fakt, že v období jeho začiatkov bolo v Európe bez práce takmer šesť miliónov mladých ľudí. Po celej Európe bolo pritom dva milióny neobsadených pracovných miest, čo svedčí o výraznej absencii zručností, vedomostí a kompetencií. „Erasmus+ sa snaží tento nedostatok riešiť tak, že pre účastníkov zabezpečuje možnosti štúdia, vzdelávania a získavania skúseností v zahraničí. Paralelne s tým skvalitňuje európsky systém vzdelávania, odbornej prípravy a podpory mládeže, čím napomáha odborný rast špecialistov v oblasti vzdelávania a zamestnancov z radov mládeže a podporuje užšiu spoluprácu vzdelávacieho systému a pracovného trhu.”⁶²

V rámci programov Erasmus+ je možné podávať projekty v troch projektových kategóriách, v oblasti športu a Aktivít Jean Monnet. Cieľom posledne menovanej kategórie je podpora vynikajúcich odborníkov a organizácií pôsobiacich v oblasti európskych štúdií. V rámci prvých troch kategórií sa na dosiahnutie odlišných cieľov podporujú rôzne činnosti, a to:⁶³

- 1. Kategória (Posilňovanie mobility jednotlivcov):
 - podpora vzdelávania a/alebo získavania odborných skúseností žiakov, praktikantov, dobrovoľníkov, pedagógov, mládežníckych asistentov, pracovníchov vzdelávacích alebo neziskových inštitúcií.

⁶² <http://www.eplusifjusag.hu/hu/erasmusplus/view/1/erasmus>

⁶³ Erasmus+ Projektový sprievodca: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_hu.pdf

- V rámci Erasmus Mundus sa podporujú študenti s výnimočnými výsledkami. Vzdelávacie programy vysokej úrovne organizujú konzorciá vysokoškolských inštitúcií pre účastníkov druhého stupňa vysokoškolského štúdia.
- Úverové programy v rámci Erasmus+ podporujú zahraničné vzdelávanie študentov druhého stupňa vysokoškolského štúdia.
- 2. Kategória (Spolupráca v oblasti inovácií a výmena osvedčených postupov):
 - Cieľom je podpora strategických partnerstiev medzi organizáciami zapojenými do vzdelávania, odbornej prípravy a mládežníckych vecí, posilňovane multidisciplinárnych vedomostných zväzkov
- 3. Kategória (Podpora reformy odborných politík):
 - Hlavným cieľom podporných programov v tejto kategórii je rozvoj odborných politík v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládežníckych vecí, politické rozhodovanie založené na faktoch, ako aj posilnenie komunikácie medzi inštitúciami a organizáciami pôsobiace v tejto oblasti a šírenie osvedčených postupov.

Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať do veku 30 rokov prostredníctvom dobrovoľníckej služby EVS, účasťou na mládežníckom výmennom pobyte alebo medzinárodnom tréningu. Pre mládežníckych pracovníkov nad 30 rokov existujú medzinárodné tréningy, medzinárodné výmenné pobyty a odborná prax pre mimovládne a podnikateľské organizácie.⁶⁴

V programoch sa vo všetkých prípadoch zúčastňuje dobrovoľník, prijímateľ, vysielacia a koordinujúca organizácia. Pre účasť v programoch EVS musia organizácie získať akreditáciu.⁶⁵ Programy je možné uskutočniť realizovaním projektov, ktoré vypracúva jedna z organizácií: prijímacia, vysielateľská alebo koordinujúca. Žiadateľ sa musí registrovať na evidenčnej platforme

⁶⁴ Podľa správy z rozhovoru.

⁶⁵ <http://www.eplusifjusag.hu/hu/evs/organisations>

Európskej komisie.⁶⁶ Organizácia žiadajúca o podporu projektu musí sledovať projektové pokyny vyhlasovateľa a musí viesť administráciu.⁶⁷ Organizácie zúčastňujúce sa v projekte si rozdelia úlohy a zodpovednosť a na základe tohto rozvrhu podávajú projekt. Úspešní žiadatelia musia prostredníctvom partnerskej zmluvy určiť okruh realizujúcich subjektov a ich úlohy, ako aj dobrovoľníkov, ktorí sa projektu zúčastnia. K úlohám v oblasti koordinácie dobrovoľníkov nie sú priradené indikátory, preto zabezpečenie týchto úloh prakticky nikto nekontroluje.

Na mnohé organizácie kladie veľké nároky aj administrácia súvisiaci s realizáciou projektov, preto menšie organizácie spravidla nedokážu riadiť projekty v rámci EVS. Podľa skúseností odborníkov len málo organizácií je dostatočne pripravených na zabezpečenie koordinácie dobrovoľníckych programov uskutočňovaných na medzinárodnej úrovni. Dobrovoľnícke programy sa spravidla uskutočňujú v anglickom jazyku, avšak môžu sa realizovať v ktoromkoľvek jazyku EÚ. Je preto možnosť uskutočniť aj projekt na Slovensku, ktorý by sa realizoval v maďarskom jazyku, v prípade ktorého je jazykové vzdelávanie opodstatneným nákladom. V rámci EVS sa teda môžu uskutočniť programy na území Slovenska v maďarskom jazyku a na území Maďarska v slovenskom jazyku.⁶⁸

V rámci programov EVS sa príspevky poskytované dobrovoľníkom považujú za úhradu nákladov, preto nepodliehajú dani. V rámci programu je možné žiadať podporu na tieto príspevky:⁶⁹

- Poistenie: V rámci skupinového poistného programu, uzavretého Európskou komisiou
- Úhrada medzinárodných cestovných nákladov: na začiatku programu je možné žiadať podporu na cestu tam, na jeho konci podporu na cestu späť. Suma podpory je určená zónovo podľa vzdialeností.
- Ubytovanie: Spravidla zabezpečuje prijímateľ vo svojej réžii.
- Stravovanie: Vo väčšine prípadov dostáva dobrovoľník mesačné stravné, jej suma sa mení v regionálnych súvislostiach.
- Náklady na dochádzku do práce: medzi miestom ubytovania a výkonu práce.

⁶⁶ <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/home.html>

⁶⁷ <http://www.eplusifjusag.hu/hu/applicants/info>

⁶⁸ Podľa správy z rozhovoru

⁶⁹ <http://www.fve.hu/evstamogatas.html>

- Vreckové: jej výšku určuje Erasmus+, mení sa podľa krajiny, obvyčajne však cca. 100 eur mesačne
- Jazykové vzdelávanie: podľa jazyka prijímateľského štátu alebo programu.

Slovensko-maďarské cezhraničné dobrovoľnícke programy je možné uskutočniť prostredníctvom podporného programu Erasmus+.

Zhrnutie

Štúdia poukázala na to, že národné regulácie upravujú dobrovoľnícku činnosť v záujme dosahovania rôznych cieľov:

- V Maďarsku je prvotným cieľom regulácie posilnenie zabezpečenia verejných úloh.
- Na Slovensku je prvotným cieľom zlepšenie postavenia nezamestnaných na pracovnom trhu.

Následkom toho v prípade dobrovoľníckych programov na národnej úrovni môžu výhody vyplývajúce zo zákona využiť tie organizácie, ktorých činnosť je kompatibilná s cieľmi tvorcov zákona. Pri odlišnosti cieľov je dôležité poznamenať, že v prípade maďarskej legislatívy sú obmedzené aj organizácie, čiže napríklad organizácie pôsobiace čisto na trhovom princípe nemôžu v žiadnom prípade využiť štátne garancie na organizovanie dobrovoľníckej činnosti.

Cezhraničné dobrovoľnícke programy je výhodné organizovať v rámci Európskej dobrovoľníckej služby, založenej Európskou úniou, lebo na medzinárodnej úrovni sú tieto programy schopné poskytnúť výhody a garancie porovnateľné s tými, ktoré ponúkajú národné legislatívne prostredia.

Ako prílohu k tejto štúdii pripájame predlohy dobrovoľníckej zmluvy, používanej v oboch štátoch.

Použitá literatúra

Civil információs portál (2014): Segédlet a civil szervezetekre vonatkozó szabályok áttekintéséhez, In: <http://civil.info.hu/documents/10179/6e2b94c3-b629-493e-935e-93bca8d0ff7a> (utolsó letöltés: 2017.11.16.)

Dr. Bíró Endre (2009): A közérdekűnek nem minősülő önkéntességről és végzésének törvényességi feltételeiről. Budapest, TÁMOP – 5.5.2/09/1-2009- 0001

Dr. Homolya Szilvia, Dr Gyarmathy Judit (2013): Civil szervezetek megújuló működési környezete: Civil szervezeteket szabályozó hatályos joganyag. Budapest: EMMI

Dr. Kákai László (2013): Civil szervezetek megújuló működési környezete: A civil társadalom és a civil szervezetek társadalomtudományi, politológiai megközelítése. Budapest: EMMI

Gottgeisl Rita, Láng Noémi (2013): Civil szervezetek megújuló működési környezete: Civil szervezetek gazdálkodása, könyvvézetési, beszámolási és adózási szabályok. Budapest: EMMI
Gyakorlati útmutató - Intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez, Szerk: Csordás Izabella, Budapest, 2017 In: http://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_onkentesseg.pdf

Kónya Gizella (2011): Önkéntesség - Amit tudni érdemes mielőtt belevágsz vagy ha már csinálod egy ideje. Budapest, Önkéntes Központ Alapítvány

Nagy Renáta, Major Anikó (2013): Civil szervezetek megújuló működési környezete: Civil szervezetekkel kapcsolatos monitoring, indikátorképzési, statisztikai módszertani ismeretek. Budapest: EMMI

NAV (2017): 13. Információs füzet - Nonprofit szervezetek adózásának alapvető szabályai. Budapest: NAV

Önkéntes Központ Alapítvány (2009): Önkéntesek alkalmazásának pénzügyi feltételei - juttatások rendszere, TÁMOP-5.5.2-09/1-2009-0001, In: <https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiQqaqmm8PXAhWDnBoKHUbbBU0QFgglMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vasionkentes.hu%2Fcgi-bin%2Fitworx%2Fitworx.cgi%3Fmodul%3Ddoctar%2Fdownloadfile%26task%3Ddownloadfile%26vid%3D391%26dokid%3D46%26uid%3D603&usg=AOvVaw2AXdNWys82JrN7nwXHbDU> (utolsó letöltés: 2017.11.16)

Prílohy

Príloha a.:

Maďarská predloha zmluvy

Önkéntes szerződés minta

ÖNKÉNTES SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről:

Szervezet neve:

Székhely:

Adószám:

Képviselő:

Önkéntes nyilvántartási szám:

(továbbiakban: Fogadó szervezet),

valamint:

Név:

Lakcím:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

(a továbbiakban: Önkéntes) között a mai napon az alábbi feltételek szerint:

I. A megállapodás tárgya, a jogviszony időtartama

1. A szerződő felek megállapodnak abban, hogy 20.... napjától kezdődőennapjáig határozott /határozatlan időtartamra a fogadó szervezet az önkéntessel a 2. pontban megjelölt önkéntes tevékenység végzésre jelen szerződéssel közös megegyezéssel meg-állapodást köt.

Jelen megállapodást a felek, közös megegyezéssel írásban módosíthatják, a módosítás kiegészítés és a megszüntetés is csak írásban érvényes.

II. A közérdekű önkéntes tevékenység tartalma

2. Az önkéntes a fogadó szervezetnél az önkéntes szerződés ideje alatt a következő feladatok elvégzését vállalja: (konkrétan az önkéntestől elvárt feladatok!)

Pl:

- a szervezet tevékenységében aktívan részt vesz,
- rendezvények lebonyolításában közreműködik,
- adminisztrációs tevékenységben, más szervezetekkel való kapcsolattartásban közreműködik

III. A közérdekű önkéntes tevékenység ellátásának helye

3. A tevékenység ellátásának helye:

IV. A közérdekű önkéntes tevékenységre fordítandó idő, pihenőidő

4. A közérdekű önkéntes tevékenységre fordítandó idő: Az önkéntes vállalja, hogy hetente / havonta ..x.. órát a fogadó szervezet rendelkezésére áll.

5. Az önkéntest megilleti heti két egymást követő szabadnap és havonta 2 nap szabadság, melyet a fogadó szervezettel illetve az irányítóval előzetes egyeztetést követően vehet igénybe.

V. A felek jogai és kötelezettségei

A fogadó szervezet jogai és kötelezettségei:

6. A fogadó szervezet tájékoztatja az önkéntest, hogy vele szemben az önkéntes tevékenység végzésével kapcsolatban az irányítást.....xy / önkénteskoordinátor/..... végzi.

7. A fogadó szervezet az alábbi formában és mértékben – ellenszolgáltatásnak nem minősülő – juttatásokat biztosítja az önkéntesnek:

-...

-...

Vagy: az önkéntes tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi

8. Fogadó szervezet kötelezettsége gondoskodni arról, hogy a fogadáshoz szükséges minden gyakorlati feltétel az önkéntes érkezése előtt teljesüljön.

9. A fogadó szervezet köteles az önkéntes szerződés aláírásával egyidejűleg az önkéntes rendelkezésére bocsátani egy részletes tevékenység-leírást, melyben a fogadó szervezet rögzíti az elvárásokat, a felelősségi köröket, az önkéntes heti munkaidejét, a koordináló szervezet által az önkéntesnek nyújtott juttatásokat, továbbá, hogy milyen képzéseken kell az önkéntesnek majd részt vennie és ki lesz a mentora.

10. A fogadó szervezet tájékoztatja az önkéntest (a 2005. évi LXXXVIII. törvény vonatkozó szabályai alapján) – az önkéntes jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek gyakorlása, valamint a jogviszonnyal kapcsolatos hatósági ellenőrzés érdekében – köteles az általa foglalkoztatott önkéntesekről nyilvántartást vezetni.

Az önkéntes jogai és kötelezettségei:

11. Az önkéntes köteles tiszteletben tartani a fogadó szervezet szervezeti és működési rendjét, egészségügyi és biztonsági előírásait.

12. Az Önkéntest köteles megbízhatóan viselkedni.

13. Az Önkéntes kötelessége, hogy tanácsot, útmutatást kérjen, ha szükséges.

14. Az önkéntes kijelenti, hogy a fogadó szervezet a feladatkörébe tartozó feladatokat részletesen ismertette, a tevékenység-leírást a jelen önkéntes szerződés aláírásával egyidejűleg az önkéntes részére átadott, melyet az önkéntes aláírásával elismer.

15. Az Önkéntes köteles tájékoztatni a fogadó szervezetet minden olyan problémáról, nehézségről, ami veszélyezteti a vállalt önkéntes tevékenység megvalósulását.

16. Az Önkéntesnek vigyáznia kell minden rendelkezésére bocsátott eszközre, amelyet számára biztosítanak.

17. Az Önkéntes köteles

a) a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni,

b) a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni.

18. Az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

Az önkéntes nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné, jogszabályba vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, az önkéntes köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. Az önkéntes nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelem-felhívási kötelezettségének eleget tett.

VI. Az önkéntes által okozott kár

19. Az Önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a jelen megállapodás szerinti Fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt az önkéntes felróható magatartása okozta,

– az önkéntes szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a fogadó szervezet az önkéntestől követelheti kárának megtérítését.

20. Amennyiben az önkéntes bizonyítja, hogy

- a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,
- b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges dologban a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének helyén keletkező kára az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag az önkéntes elháríthatatlan magatartása okozta.

A fogadó szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely az önkéntes felróható magatartásából származott.

VII. Az önkéntes szerződés megszűnése

21. Az önkéntes szerződés megszűnik

- a) az önkéntes halálával vagy cselekvőképtelenné válásával,
- b) a fogadó szervezet jogutód nélküli megszűnésével, természetes személy esetén halálával,
- c) a vállalt közérdekű önkéntes tevékenység teljesítésével,
- d) a szerződésben meghatározott idő lejártával, feltétel bekövet-keztével,
- e) közös megegyezéssel történő megszüntetéssel,
- f) felmondással,
- g) az önkéntesek foglalkoztatásának – a közérdekű önkéntes tevé-kenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvény 13. § (3) bekezdése szerinti – megtiltásáról rendelkező határozat jogerőre emelkedésével.

22. Az önkéntes szerződést – ha jogszabály vagy az önkéntes szerző-dés másként nem rendelkezik – bármelyik fél azonnali hatállyal felmond-hatja.

23. Minden vitás kérdésben, amit jelen szerződés nem rendez, A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvény, a PTK vonatkozó részei irányadóak.

Jelen szerződést a felek, mint üzleti akaratukkal mindenben megegyezőt, átolvasás után helybenhagyólag aláírják.

Kelt,.....

Fogadó szervezet

Önkéntes

Príloha b.

Slovenská predloha zmluvy

Zmluva o výkone dobrovoľníckej činnosti

uzatvorená podľa § 6 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve v platnom znení a § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení uzatvorená medzi zmluvnými stranami:

1. Meno a priezvisko:

dátum nar.:

trvalý pobyt:

(ďalej len „dobrovoľník“)

a

2. Názov

so sídlom:

IČO:

Zastúpený:

(ďalej len „prijímateľ dobrovoľníckej činnosti“)

(ďalej len „zmluva“)

Článok I

Predmet zmluvy

1. Predmetom zmluvy je záväzok dobrovoľníka vykonávať v čase stanovenom v článku III ods. 2 tejto zmluvy v prospech prijímateľa dobrovoľníckej činnosti bezodplatne dobrovoľnícku činnosť špecifikovanú v článku II tejto zmluvy a záväzok prijímateľa dobrovoľníckej činnosti vytvoriť dobrovoľníkovi vhodné podmienky k činnosti.

Článok II

Dobrovoľnícka činnosť

1. Na základe tejto zmluvy sa dobrovoľník zaväzuje pre organizáciu vykonávať bez nároku na odmenu činnosť.....
2. Dobrovoľník je v rámci dobrovoľníckej činnosti povinný vykonávať:
 - a.

b.

c.

Podrobný opis náplne činnosti dobrovoľníka je špecifikovaný v Opise náplne dobrovoľníckej činnosti, ktorý je neoddeliteľnou prílohou č. 1 k tejto zmluve.

Článok III

Miesto a trvanie výkonu dobrovoľníckej činnosti

1. Miesto výkonu dobrovoľníckej činnosti je
2. Zmluvné strany sa dohodli na dobe vykonávania dobrovoľníckej činnosti v trvaní dní/mesiakov. Deň začatia výkonu dobrovoľníckej činnosti je Deň skončenia výkonu dobrovoľníckej činnosti je.....
3. Dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku činnosť v rozsahu hodín za týždeň/mesiac.

Článok IV

Práva a povinnosti zmluvných strán

1. Počas dobrovoľníckej činnosti je dobrovoľník povinný:
 - a. aktívne vykonávať úlohy v rámci dohodnutej dobrovoľníckej činnosti, rešpektujúc pokyny prijímateľa dobrovoľníckej činnosti,
 - b. akékoľvek vlastné aktivity a činnosti pred ich realizáciou prediskutovať s prijímateľom dobrovoľníckej činnosti,
 - c. pri výskyte akýchkoľvek problémov informovať kontaktnú osobu v mieste výkonu dobrovoľníckej činnosti, ktorou je ,
 - d. rešpektovať všetky usmernenia zo strany prijímateľa dobrovoľníckej činnosti ohľadom náplne a spôsobu vykonávania dobrovoľníckej činnosti,
 - e. nepublikovať a nezverejňovať finančné záležitosti týkajúce sa projektov v mieste výkonu dobrovoľníckej činnosti,
 - f. nezverejňovať a nerozširovať informácie dôverného charakteru dobrovoľníckej činnosti.
2. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje poskytnúť dobrovoľníkovi na výkon dobrovoľníckej činnosti nasledujúce predmety:
 - a.
 - b.
 - c.

Pokiaľ to charakter poskytnutých predmetov umožňuje, je dobrovoľník povinný vrátiť poskytnuté predmety v deň skončenia výkonu dobrovoľníckej činnosti v stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu.
3. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje poskytnúť v dňoch, kedy počet hodín dobrovoľníckej činnosti presiahne hodín, obed, prípadne vyplatí dobrovoľníkovi stravné vo výške ... € /deň.
4. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje uhradiť dobrovoľníkovi cestovné spojené dopravou z miesta jeho bydliska do miesta výkonu dobrovoľníckej činnosti podľa tejto zmluvy, cestovné na cesty vykonané dobrovoľníkom na pokyn prijímateľa dobrovoľníckej činnosti.
5. Zmluvné strany sa dohodli, že prijímateľ dobrovoľníckej činnosti uzatvorí poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú dobrovoľníkom a poistenie pre prípad úrazu dobrovoľníka v jeho prospech.
6. Prijímateľ sa zaväzuje uhradiť dobrovoľníkovi vynaložené náklady na dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie a dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti podľa

osobitného zákona a zdravotné poistenie podľa osobitného zákona počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti.

Článok V Záverečné ustanovenia

1. Zmluva nadobúda účinnosť dňom podpísania oboma zmluvnými stranami.
2. Práva a povinnosti touto zmluvou neupravené sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve v platnom znení a príslušnými ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov.
3. Táto zmluva je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, z ktorých každá zmluvná strana obdrží jeden rovnopis.
4. Zmluvné strany prehlasujú, že si zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli, že zodpovedá ich skutočnej a vážnej vôli a na dôkaz toho ju podpisujú.

V dňa

Dobrovoľník

Prijímateľ dobrovoľnej činnosti

Od dobrovoľníctva k dobrovoľníctvu

Pripravené v rámci programu "Interreg V-A Slovakia Hungary Cross Border Cooperation Programme" a projektu "Strengthening cross-border civil society through the development of a joint volunteer exchange system"

Vypracovalo: Webkettő Műhely Bt.

www.skhu.eu / <https://hellomentor.org/>

'The content of this study does not necessarily represent the official position of the European Union.'